

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму «Біологія»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 091 «Біологія» галузі знань 09 «Біологія»
кваліфікації «доктор філософії з біології»
Інституту клітинної біології та генетичної інженерії НАН України

Освітньо-наукова програма (ОНП) «Біологія» для підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю «Біологія», розроблена Інститутом клітинної біології та генетичної інженерії (ІКБГІ) НАН України у відповідності до Закону України «Про вищу освіту». Метою програми є підготовка висококваліфікованих наукових і науково-педагогічних кадрів в галузі знань 09 «Біологія» зі спеціальності 091 «Біологія» (профілі підготовки Біотехнологія. Клітинна біологія. Радіобіологія) шляхом здобуття компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, виконання наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення; оволодіння методикою педагогічної діяльності, організація наукового керівництва та підготовка здобувачів до захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії.

Програма орієнтує здобувачів на поглиблення та розширення теоретичних та практичних основ розвитку біології; оволодіння методологією наукових досліджень в галузі біотехнології, клітинної біології і радіобіології, а також суміжних наукових напрямів; орієнтує на співробітництво з науковими та освітніми закладами України, закордонними науковими установами, організаціями та навчальними закладами, підприємствами бізнес-структур.

Освітня складова ОНП містить 15 навчальних дисциплін за спеціальністю 091 «Біологія», курс методології наукових досліджень та навчально-педагогічну практику, що забезпечуються викладачами-співробітниками ІКБГІ НАН України. Викладання курсів філософії та іноземної мови забезпечуються Центром гуманітарної освіти НАН України та Центром наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України, відповідно. Обсяг навчальних дисциплін за спеціальністю 091 «Біологія» складає 36 кредитів, з яких 21 кредитів основних дисциплін та 15 – за вибором аспірантів. Наукова складова ОНП передбачає здійснення аспірантами власних наукових досліджень під керівництвом наукового керівника з оформленням одержаних результатів у формі дисертації. Особливістю наукової складової є відповідність тематиці наукових досліджень, які проводяться колективом ІКБГІ НАН України в галузі біотехнології рослин, генетичної та клітинної інженерії, біофізики і радіобіології. Освітня та наукова складова для кожного аспіранта оформлюється у вигляді індивідуального плану роботи. За виконання індивідуального плану аспіранти регулярно звітують на засіданнях наукових підрозділів та вченої ради Інституту.

В освітній складовій ОНП ІКБГІ НАН України приваблює наявність достатньої кількості дисциплін за вибором аспірантів, що надає їм можливість обрати навчальні курси не тільки за безпосередньою темою дисертаційної роботи, але й за іншими галузями біологічної науки. В той же час, на мій погляд, існує деяка диспропорція між кількістю навчальних курсів для аспірантів, які спеціалізуються з біотехнології та генетичній інженерії, і для тих, що проводять дослідження з радіобіології. Вважаю, що збільшення кількості навчальних дисциплін в галузі радіобіології та радіоекології лише покращало б освітньо-наукову програму Інституту.

У Національному авіаційному університеті на кафедрі екології працює випускниця аспірантури ІКБГІ НАН України 2020 року Лапань Оксана Володимирівна, яка достроково закінчила виконання ОНП, успішно захистила дисертаційну роботу та отримала науковий ступінь доктора філософії в галузі біології. О.В. Лапань є висококваліфікованим фахівцем у галузі радіобіології та радіоекології, проводить лабораторні та практичні заняття для студентів на високому навчально-методичному рівні. Приклад О.В. Лапань свідчить, що в ІКБГІ НАН України забезпечені всі умови для реалізації потенціалу молодих дослідників, які навчаються в аспірантурі.

Підсумовуючи, слід констатувати, що освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в галузі знань 09 «Біологія» за спеціальністю 091 «Біологія» Інституту клітинної біології та генетичної інженерії НАН України має всі необхідні структурні складові для забезпечення належної підготовки фахівців вищої кваліфікації та заслуговує на високу оцінку і реалізацію.

Завідувач кафедри екології
факультету екологічної безпеки,
інженерії та технологій
Національного авіаційного університету
д.т.н., доцент

Дудар Тамара Вікторівна